

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 8, Dolákova 1

Dolákova 1/555, 181 00 Praha 8 - Bohnice

Identifikátor školy: 600 039 757

Termín konání komplexní inspekce: 3. - 7. března 2003

Čj.:	010 0236/03-5106
Signatura:	ka8zw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola slouží svému účelu od roku 1977. Sdružuje základní školu, školní družinu, školní jídelnu a od 1. 7. 2001 mateřskou školu s jídelnou. Zřizovatelem je Městská část Praha 8. Letos navštěvuje 12 tříd základní školy (ZŠ) 271 žák, čtyřtřídní mateřskou školu (MŠ) 82 dětí a tři oddělení školní družiny 77 žáků. Ve všech třídách se realizuje vzdělávací program Základní škola. Provozu mateřské školy slouží vlastní budova.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně - technických podmínek
- průběhu a výsledků vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům výběrově v předmětech jazykové, společenskovední, přírodovědné a výchovné složky vzdělávání a dále ve školní družině a mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor tvořilo ke dni inspekce ze dvacet osm pracovníků (jeden další na rodičovské dovolené). Odborná a pedagogická způsobilost (dále OPZ) dvaceti dvou byla v souladu s vyhláškou MŠMT, jeden byl odborně způsobilý pro část jím vyučovaných předmětů, u pěti učitelů nebyla OPZ v souladu s požadavky vyhlášky. Při rozdělení úvazků vedení školy optimálně využívalo kvalifikovanosti sboru a zohlednilo praktické zkušenosti pedagogů. Dlouhodobé suplování zabezpečovalo vedení podle možností stálými učiteli příbuzných předmětů. V letošním školním roce je průměrná délka pedagogické praxe pracovníka 19 let. Výjimkou je jediný učitel bez praxe, ten má úvazek 5 hodin a studuje současně VŠ. Na výuce druhého stupně se významně podílejí učitelé muži.

V řízení školy se ředitel vedle koordinačních činností soustřeďuje na materiálně technické a manažerské záležitosti, zástupkyně pro ZŠ se převážně věnuje pedagogické a organizační problematice ZŠ, zástupkyně pro předškolní výchovu je bývalá ředitelka mateřské školy.

Úkoly všech jsou vymezeny v pracovních náplních. Uplatňovaný systém vedení zaměstnanců má spíše liberální charakter, založený na preferenci příznivých vztahů mezi všemi zaměstnanci a vytváření vhodné atmosféry na pracovišti..

Ve třech odděleních školní družiny jsou tři vychovatelky, jedna z nich je pověřena vedením. Svěřené kompetence účelně využívá a řídí školní družinu po stránce organizační a metodické.

Vzdělávací práci mateřské školy zajišťuje sedm učitelek s plným pracovním úvazkem. Věkové složení sboru je příznivé, pracovní kolektiv je převážně stabilizovaný. Jedna z učitelek pracuje po ukončení pedagogické školy prvním rokem, ostatní mají dostatečnou praxi. Zápisy z porad dokumentují zájem o studium a inovaci v předškolní výchově. Kontrolní systém zástupkyně sestává z náhodných vstupů a plánované hospitační činnosti. Záznamy z hospitací prokazují nižší náročnost zástupkyně na práci učitelek. Její rozborová činnost je málo účinná, závěry nemají funkční dopad na průběh pedagogického procesu.

Organizační struktura MŠ je dána pečlivě zpracovaným provozním a vnitřním řádem. Kompetence zaměstnanců jsou vymezeny v pracovní náplni. Informační systém uvnitř MŠ je založen na osobním kontaktu, písemných oběžnících a na pedagogických a provozních

poradách. Zástupkyně zajišťuje přenos informací ze ZŠ, ředitel dochází do mateřské školy v případě potřeby řešení otázek technického charakteru. Vzájemná účast na poradách není častá, informační systém je však přesto funkční. Pro rodiče jsou sdělení na nástěnkách, kontaktují se s učitelkami, škola pořádá Dny otevřených dveří a obvyklé společenské akce.

Na prvním stupni ZŠ je zřízeno metodické sdružení, které se věnuje plánování, organizaci a metodám výuky a jejímu materiálnímu zajištění. Často však pouze konstatuje nebo konzervuje daný stav, neodhaluje problémy a jejich příčiny a neřeší je. Metodické orgány na druhém stupni ZŠ jsou ustanoveny jen pro některé předměty. V tělesné výchově a praktických činnostech závisí spolupráce pouze na neformálním dohovoru. Oba předměty vyučuje mimo dalších pedagogů i zástupkyně ředitele, která výuku současně koordinuje. Vyučující rodinné výchovy spolupracuje při přípravě plánů s předměty občanská výchova a praktické činnosti. Předmětová komise matematiky a fyziky se při svých jednáních zabývá plněním osnov, využíváním počítačového vybavení k procvičování učiva, zadáváním kontrolních prací a srovnávacích testů, organizováním soutěží, řeší některé metodické postupy (např. techniku rýsování) a materiálním vybavením pro výuku. Učitelka zeměpisu zaznamenala kombinování učebnic různých řad v souladu se vzdělávacím programem a využití projektů na škole v přírodě.

Další vzdělávání pedagogů je na obou stupních zaměřeno podle aktuálních potřeb školy, zejména na jazyky a PC. Učitelky MŠ se účastní odborných seminářů v pedagogických centrech, obsah seminářů se pak přenáší a diskutuje na pedagogických radách. Vzdělávání je součástí plánovaných aktivit obsažených v Plánu činnosti na školní rok 2002/2003. Tento plán dále obsahuje po měsících rozdělené administrativní a praktické činnosti, kontroly a rozdělení kompetencí v organizační a řídicí sféře. Součástí plánování je koncepční Ekologický plán ZŠ Dolákova, rozdělený na krátkodobé cíle a utváření základů dlouhodobé perspektivy. Škola má vypracovaný a průběžně inovovaný Vnitřní řád, který vyhovuje potřebám školy a napomáhá jejímu řízení. Organizační řád je rozdělen do oblastí pedagogické, ekonomické, personální a vnějších vztahů. Klasifikační řád školy vychází z praxe a zohledňuje vhodné pedagogické přístupy k žákům, jeho vliv však byl malý v nejnižších třídách. Informační systém pro žáky je standardní, fungují třídní nástěnky a vývěska na chodbě, která slouží i pro informování rodičů. Ti jsou informováni na třídních schůzkách a mají možnost návštěvy konzultačních hodin. Pro rodiče natáčí škola některé své aktivity na video. Jeho předvedení je součástí třídních schůzek. Další konkrétní i zobecněné informace jsou součástí přehledné výroční zprávy. Žákovské knížky obsahují dostatek klasifikačních záznamů a dalších informací ve většině předmětů, hodnocení některých předmětů chybí.

Vedení školy má přehled o kvalitě práce jednotlivých vyučujících. Podle vnitřní směrnice sleduje kvalitativní i kvantitativní hlediska pedagogické práce a porovnává je s předchozími roky. Vedle pravidelných kontrol a hospitací je převažujícím nástrojem průběžné kontroly každodenní sdílení aktuálních zkušeností umožněné velikostí sboru. V rámci organizační struktury spoléhá vedení na zkušenosti a odpovědnost pedagogů a jejich předpokládané zaujetí pro práci s žáky. Toto spolehnutí není zcela oprávněné v nejnižších třídách ZŠ.

Úroveň personálních podmínek je přes nepodstatné nedostatky velmi dobrá a umožňuje realizovat zvolené vzdělávací programy.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Mateřská škola je umístěna v účelové budově v sídlištní zástavbě. Každá ze čtyř prostorných tříd má svůj samostatný přístup, šatnu, sociální zařízení propojení s hernou. Moderní nábytek

splňuje nároky psychohygieny i estetiky. Herny jsou vybaveny podnětnými hracími koutky i moderním tělovýchovným náradím. Vybavení hračkami a didaktickými pomůckami je přiměřené, je průběžně podle potřeby doplňováno. Dětská i odborná literatura obsahuje klasické i moderní tituly. Prostředí tříd je vkusné, šatny a chodby jsou bohatě vyzdobeny dětskými výtvarnými pracemi. Sociální zařízení je původní a pro splnění požadavků současnosti vyžaduje rekonstrukci. Také vnější schodiště u budovy nevyhovuje estetickým nárokům. Zahrada MŠ je prostorná a vybavená standardně dřevěnými i kovovými prvky. Využívání všech materiálních zdrojů zástupkyně průběžně sleduje a podle potřeby koriguje, v návaznosti na plánování.

Třídy 1. stupně jsou prostorné, s novým, frontálně uspořádaným žákovským nábytkem. Nástěnné didaktické obrazy se vztahují k probíraným tématům, výzdobu tvoří kromě květin hlavně výtvarné a rukodělné práce žáků. Ty jsou umístěny také na přilehlých chodbách. Podíl dětí na utváření prostředí je malý, prezentovaná literatura a další drobné materiály mají spíše dekorativní funkci. Používané učebnice a učební texty vyhovují zvolenému vzdělávacímu programu, ale předpokládají tvůrčí, promyšlený přístup učitelé, výběr témat a rozlišování závazného a nezávazného učiva, nikoli mechanické probírání stránky za stránkou. Kabinet je vybaven převážně staršími pomůckami, které byly dodávány do škol centrálně v 70. a 80. letech. Část tohoto vybavení je již zastaralá, ale většinou jde o ještě použitelné modely, počítadla, přírodniny, nástroje apod., které jsou doplněny novějšími mapami, nástěnnými obrazy a audiovizuální technikou. Pomůcek a didaktické techniky je dostatek, pokrývají všechny předměty v uvedených ročnících a umožňují plnit požadavky osnov.

Školní družina má tři samostatné, prostorné místnosti, vybavené přijatelným sedacím nábytkem. Nábytek je účelně rozmístěn a místnosti poskytují dostatek prostoru pro práci mimo něj, na podlaze i na koberci. Výzdoba je dekorativní, minimálně vypovídá o obsahu činností a děti mají malý podíl na jejím utváření. Vybavení družiny je standardní, sestává z většinou již opotřebovaných her, stavebnic, hraček a malé knihovničky. Tuto nabídku doplňuje různý výtvarný materiál, k dispozici je také pianino. Mimo tyto místnosti může družina využívat i hřiště, odpočinkový areál a tělocvičnu. Nedávno byla družina vybavena několika staršími počítači, ty však nemají hodnotný výchovný software. Materiálně-technické zázemí družiny umožňuje nabídnout různé odpočinkové a rekreační činnosti.

Pro výuku angličtiny ve 4. – 6. ročníku je používána velmi kvalitní, systematická řada učebnic a učebních textů, doplněných audiokazetami. Tuto nabídku učitelky zpestřují nakopírovanými pracovními listy (křížovky, doplňovačky) a zvláště ve vyšších ročnících obohacují účelně vybíranými reáliemi (obrazy, knihy, časopisy). Jazykovou laboratoř škola nemá, ale k dispozici je počítačová učebna s připojením k internetu. Materiálně-technické vybavení je kvalitní a účelné.

Výuka druhého stupně probíhá ve kmenových třídách, zaměřených svou vybaveností a výzdobou k určitému předmětu. Proto se žáci zpravidla stěhují za předmětem. Nábytek je postupně obnovován, na jeho volbě se spolupodílejí třídní učitelé. Dále slouží multimediální pracovna vybavená audiovizuální technikou, promítacím plátnem a data-projektorem. V počítačové pracovně jsou instalovány výukové programy pro mnoho předmětů.

Pro výuku matematiky a fyziky mají učitelé k dispozici značné množství starších i novějších pomůcek: zpětný projektor, fólie, rýsovací potřeby, kapesní kalkulátory, množství demonstračních pomůcek (modely těles, nástěnné tabule), četné sbírky úloh, odbornou literaturu, atp. Používané učebnice umožňují kontinuitu vzdělávání. Uspořádání pomůcek v kabinetu matematiky je mimořádně přehledné. Kabinet fyziky je vybaven vhodným počtem názorných pomůcek k jednotlivým tematickým celkům (např. k optice, mechanice). Oba předměty jsou vyučovány také v multimediální pracovně nebo v pracovně fyziky a chemie. V té

je umístěna část fyzikálních pomůcek, v současné době tu není funkční rozvod elektřiny. Plyn je zaveden do demonstračního stolu. Vybavení kabinetu chemie pomůckami je dostačující, odpovídá požadavkům učebních osnov.

K výuce hudební výchovy slouží převážně kmenové třídy, které jsou vybavené pianiny. V jedné učebně (slouží k výuce 7. - 9. ročníku) je mimo to k dispozici trvale hi-fi věž s reproduktory a jedna nepřilíš podnětná nástěnka. Kabinet je vybaven pěti sadami orffovského instrumentáře, elektronickým klávesovým nástrojem, kytarou, přenosnými přehrávači, CD, žákovskými magnetickými klávesnicemi, obrazovým materiálem atp. Používání části pomůcek je omezeno nepřehledností jejich uložení. Všichni žáci mají k dispozici učebnice, zpěvníky, někdy i materiály připravené vyučujícími.

Ekologickému zaměření školy odpovídá zajištění předmětů přírodopis, ekologie a ekologická praktika výjimečným prostorovým a materiálním vybavením. Škola má pracovní přírodopisu a ekologie, učebnu v přírodě, ekologickou zahradu, k výuce se využívá přílehlý les a příležitostně i multimediální a počítačová pracovna. Tyto prostory, spolu se školní dílnou a pracovnami šití a vaření, slouží i výuce praktických činností. Rovněž tělesná výchova je zajištěna prostorově nadstandardně - dvě tělocvičny, polyfunkční hřiště a les. Vzdělávání v rodinné výchově probíhá v pracovní výtvarné výchovy. Vyučující má k dispozici standardní pomůcky (literatura, testy). Učebna pro výuku zeměpisu je vybavena praktickou stahovací sadou nástěnných map ve stropní konstrukci, videotechnikou, žákovskými atlasy, globusy, foliemi i literaturou. Využívá se zeměpisných počítačových programů a odborných časopisů. Pro dějepis je k dispozici přiměřené množství map, obrazových tabulí i literatury.

Používané učebnice jsou většinou v jednotných řadách, v některých předmětech učitelé v souladu se vzdělávacím programem kombinují učebnice. Vybavení je postupně doplňované a modernizované, zpravidla podle požadavků předmětových komisí a metodických sdružení. Vedení školy má přehled o stavu vybavenosti.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Rozvrh hodin souhlasí s učebními plány, podle kterých probíhá výuka. Týdenní časové dotace ve sledovaných předmětech korespondují s učebními plány zvoleného vzdělávacího programu. V matematice zařazují učitelky nejnižších tříd také učivo z vyšších ročníků. Děti tak jsou někdy vystaveny nárokům, které jim osnovy vůbec neukládají, i když v souhrnu jsou osnovy plněny. V matematice 9. ročníku je zvolený způsob střídání algebraického a geometrického učiva nevhodný. Povinná dokumentace je vedena jen s dílčími formálními nebo věcnými nedostatky. Některé zápisy v třídních knihách mají nízkou vypovídací hodnotu (např. v hudební výchově). Údaje o absenci žáků na 1. stupni nejsou vždy vyplněny s optimální přesností, zde chybí i známky z některých výchov v žákovských knížkách.

Výuka je v souladu s učebním plánem, vzdělávací program je naplňován s dílčími nedostatky. Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání s drobnými nepřesnostmi. Způsob kontroly je v souhrnu účinný.

Český jazyk, matematika a prvouka v 1. a 2. ročníku

Výuka je organizována tradičním způsobem, rozvrh hodin respektuje psychohygienické zásady. Kvalifikace a pedagogická zkušenost obou učitelek je zárukou běžného standardu kvality výuky, zároveň však přináší rizika ulpívání ve stereotypech a schematičnosti vyučování. To se plně potvrdilo ve sledovaných hodinách. Učitelky se řídí vlastními tematickými plány, ty jsou ale často jen výčtem cílů a témat, která kopírují strukturu učebnic.

Sledovaná výuka byla založena na frontální formě s dominující učitelkou, s výkladem a řízeným rozhovorem jako hlavními metodami. Ty byly doplněny řízenou prací žáků, kteří měli jen minimální prostor k samostatnému nebo aktivnímu učení. Toto základní schéma se učitelky snažily oživit střídáním uvedených metod, posílením principu názornosti zařazením poslechu nebo pozorování, případně vložením drobné relaxační chvílky (např. písničky). Uvedenou formu a metody učitelky mistrně ovládají, ale jednostranná převaha této verbální, transmisivní výuky a citelný nedostatek kooperativních forem, problémových a činnostních metod vedly k nízké efektivitě vyučování.

V českém jazyce učitelky věnovaly velkou pozornost vytváření správných návyků při psaní. Při výuce čtení a literární výchovy se soustřeďovaly na techniku a opomíjely význam textu, chybělo hledání hlubších souvislostí tématu se zkušenostmi dětí i s jinými předměty. Výuku matematiky charakterizovala velká snaha o názornost a o utváření pojmů. To však komplikovalo jednak zařazení obtížného učiva z vyššího ročníku, jednak nahrazení principu intuitivního chápání pokusy o hledání definic. Výuka prvouky byla při nedostatku aktivizujících metod zatížena zdlouhavým, neefektivním opakováním dětem známého učiva.

Děti byly motivovány především svým respektem k učitelkám, jejich způsobem jednání a komunikace. Formální autorita učitelek byla nesporná, a i když sledované vyučování děti příliš nebavilo, svým vzorným chováním a odpovídáním na sugestivně kladené otázky se snažily učitelkám vyhovět. Hodnocení prospěchu žáků je přiměřené jejich věku a motivující, kromě známek se uplatňují obrázky. Klasifikace je spíše intuitivně srovnávací. Sledované výkony, práce a projevy dětí odpovídaly jejich věku. Plnění poznávacích a hodnotových cílů vzdělávacího programu je oslabeno v oblasti rozvoje sociálních kompetencí žáků.

Vzdělávání je průměrné.

Anglický jazyk ve 4. – 6. ročníku

Výuka angličtiny má dvě různé úrovně kvality, vyplývající z jejího personálního zajištění. Většinu žáků vyučuje učitelka, která výborně ovládá jak angličtinu, tak její didaktiku. Zbývající část výuky tohoto předmětu zajišťují dvě učitelky, které kromě angličtiny vyučují ještě jiné předměty.

Společným znakem je kvalitní materiální a metodická podpora výuky, vycházející z fundovaně zpracované řady učebnic, propojených s nahrávkami rodilých mluvčích a s podrobnými metodickými návody pro učitele. Rozdíly jsou především v tom, v jaké míře učitelky používají angličtinu jako prostředek komunikace s žáky – téměř neustále, přirozeně, s jistotou, anebo okrajově a nejistě. S rozdíly v uplatňování komunikace v angličtině souvisí i rozdíly v procesu osvojování jazykových struktur, a to od jejich celistvého vnímání a napodobování až po fragmentaci učiva na izolovaná slovíčka. Liší se rovněž zastoupení činností ve struktuře vyučování. Zatímco v jeho kvalitnější části byly ve shodě s didaktickými principy zastoupeny (sestupně) od mluvení přes naslouchání a čtení až ke psaní, v méně zdařilé části výuky převažovalo čtení, případně psaní, a to od různých pracovních listů až po neproduktivní opisování slovíček a gramatických pravidel. Pozitivní byla snaha všech učitelek o střídání

činností a o uplatnění dialogické metody výuky, ta ovšem nebyla podpořena rozmístěním žáků tak, aby na sebe viděli a mohli spolu přirozeně komunikovat.

Převažujícím motivačním faktorem je v části výuky osobní charisma učitelky a její přirozená autorita podložená znalostmi, metodickou fundovaností a pedagogickým taktem. Žáci prožívají oprávněný pocit úspěchu, učí se bez obav z chyb a s nadšením. U dalších učitelek je motivace více založena na různé efektivitě specifických motivačních metod, na hodnocení a klasifikaci. Frekvence známek odpovídá zastoupení předmětu v učebním plánu a poskytuje průběžnou zpětnou vazbu, struktura klasifikace při tom kopíruje strukturu činností. V některých případech je proto nadměrná pozornost věnována zvládnutí písemné podoby jazyka (diktáty, testy) na úkor aktivního mluvení a rozumění.

Část výuky předmětu je vynikající, část průměrná.

Matematika a fyzika

Absence OPZ jednoho vyučujícího matematiky a fyziky nemá výrazný negativní vliv na kvalitu vzdělávání. Chybějící pedagogické zkušenosti se projevily spíše ojediněle, a to v organizaci vyučování. Učitel bez požadované kvalifikace však vedl výuku v nadprůměrné kvalitě. Všichni vyučující se na vyučování připravovali, stanovené cíle byly přiměřené. Vzhledem ke značné absenci žáků v současné době i v předchozím týdnu se ale někdy nepodařilo naplánovanou stavbu hodiny v plném rozsahu realizovat. Předložené časově-tematické plány jsou převážně funkční. V dlouhodobém plánování učiva byl zjištěn dílčí nedostatek v devátém ročníku, kde není v matematice vhodně časově zařazeno střídání algebraického a geometrického učiva.

V úvodu vyučující obvykle seznámili žáky s průběhem a cílem hodiny. Motivační a aktivizující prvky byly někdy zařazovány v průběhu hodin, kdy pedagogové využívali příklady z praxe, ojediněle také mezipředmětové souvislosti. Při fyzice učitel vhodně zařadil experimenty předcházející vyvození pravidla o gravitační síle v kapalině. Hodnocení žáků spočívalo převážně ve slovních pochvalách, klasifikace byla provedena málokdy. Další formy hodnocení včetně vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků nebyly většinou využívány. Žáci mají v žakovských knížkách značný počet známek, ale není vždy jednoznačné, které části učiva se týkají. V závěru jednotlivých hodin chybělo někdy shrnutí a často celkové zhodnocení.

Výuka byla vedena převážně frontálně, pouze ojediněle se objevily kooperativní prvky. Starší znalosti žáků byly opakováním upevňovány, částečně i rozšiřovány. Slovní metody byly vyváženě kombinovány s písemnými. Zajímavá byla pro žáky diskuse při probírání učiva o *Vesmíru*, spojená s promítáním. Málo vhodné ale bylo navázání učiva o *Zemi*. Celkově byly v menší míře zařazovány úlohy zaměřené na řešení problémů, pouze výjimečně byli žáci vedeni k hledání alternativních možností. V případě chybného řešení vyučující často dbali na důsledné zdůvodnění opravených chyb, jejich aktivita někdy převažovala nad aktivitou žáků. Náročnost řešených příkladů a odborný rozsah učiva zohledňovaly schopnosti a možnosti žáků, pouze ojediněle nebylo respektováno jejich individuální tempo. Práce ve školních sešitech i na tabuli měla převážně dobrou grafickou úroveň. Rezerva je v pravidelné kontrole sešitů některými vyučujícími. Zadávané domácí úkoly byly rozsahem přiměřené, navazovaly na probírané učivo.

Ve většině sledovaných hodin panovala příznivá pracovní atmosféra, která byla navozena vstřícným vystupováním vyučujících, jejich přátelským vztahem k žákům a zohledňováním těch, kteří chyběli a potřebovali výrazněji pomoci. Verbální i neverbální projev jednotlivých pedagogů byl na odlišné úrovni. Komunikační dovednosti žáků částečně rozvíjely fundovaně vedené rozbory některých řešených úloh, menší prostor byl vytvářen pro vyjadřování jejich vlastních názorů.

V matematice pracovali žáci s běžnými pomůckami, při fyzice byly využívány různé pomůcky z kabinetní sbírky i z praxe, v jedné z hodin bylo zařazeno promítání pomocí videa a data-projektoru.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů matematika a fyzika jsou průměrné.

Chemie, přírodověda, přírodopis a volitelné předměty ekologie, praktikum z chemie a praktikum z ekologie

Zaměření školy na ekologickou výchovu, jako součást mezinárodního hnutí za trvale udržitelný rozvoj, se týká především druhého stupně. Při tvorbě koncepce vycházelo vedení školy z příznivé polohy školy na okraji sídliště u lesa v blízkosti několika chráněných území, botanické a zoologické zahrady, z prostorových podmínek budovy a hlavně z přesvědčení pedagogů o nutnosti vytváření ekologického vědomí, postojů a orientace žáků. Koncepce se promítá v zařazení předmětů ekologie, ekologická a chemická praktika do učebního plánu. Pedagogická práce se realizuje na základě podrobných promyšlených a propracovaných plánů, ve kterých jsou vymezené praktické činnosti, exkurze a projekty. Mimo krátkodobé vlastní projekty (např. z regionálních chráněných území a zoologické zahrady) škola realizuje dlouhodobý mezinárodní ekologický projekt GLOBE, který je zaměřený na sledování životního prostředí v místě školy. V části projektů mají podíl i jiné předměty (např. dějepis, přírodopis, zeměpis), některé z nich se realizují ve školách v přírodě. Vyučující se účastní akcí s ekologickou tematikou, pořádaných vzdělávacími centry (Tereza, Toulcův dvůr, Horní Maršov). Ekologické zaměření se projevuje i v zájmu žáků o soutěž *Poznej a chraň pražskou přírodu*.

Bezprostřední přípravu na sledované hodiny pojímali všichni pedagogové zodpovědně. Cíle hodin stanovovali s přihlédnutím k probíhající chřipkové epidemii, zařazovali převážně opakovací a procvičovací činnosti. Upozornění na téma a průběh hodiny bylo nejfrekventovanějším způsobem úvodní motivace. Ojedinele se objevila motivace formou problémových otázek, založeného nebo provedeného pokusu nebo promyšlené soutěže. Pěknou motivací bylo určení tématu hodin z připravených pomůcek a poznámek na tabuli. Učitelé žáky většinou průběžně i v závěru hodnotili všeobecnou pochvalou. Oceňovali spíše aktivitu než znalosti. Zcela chybělo sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. Četnost známek zapsaných v žákovských knížkách odpovídala období školního roku, svou skladbou postihovala ústní i písemné zkoušení i hodnocení laboratorních dovedností i aktivitu žáků.

Vyučující většinou vhodně střídali metody a formy práce, založené na aktivní spolupráci žáků. Převažující frontální vyučování účelně doplňovala skupinová nebo samostatná práce, kdy žáci vyvozovali poznatky přímým pozorováním přírodnin, chemických látek nebo při mikroskopování. Uplatnily se demonstrační metody (demonstrační i žákovské pokusy) i odborná literatura. Při společném opakování i při výkladu učiva vycházeli učitelé ze znalostí žáků a vytvářeli jim podmínky pro objevování. Vedli je k tomu, aby sami tvořili závěry z pozorovaných jevů. Kladem byla i propojenost s poznatky běžného života a zdůrazňování souvislostí s učivem jiných předmětů. V menší míře vyučující setrvali příliš dlouho u stejné metody. V chemii vyučující preferuje teoretické vědomosti žáků (definice, vzorce, rovnice a výpočty). Menší důraz dává praktickému využití poznatků. V některých hodinách přírodovědy, přírodopisu a ekologie probíhala práce žáků ve skupinách. Například v přírodovědě žáci ve skupinách připravovali scénky a odpovědi na otázky o kouření a drogách. V následné prezentaci a rozhovoru si nenásilně tvořili názory na problematiku. Při ekologii pracovali na přípravě exkurze do určeného chráněného území, žáci si práci ve skupině rozdělili a koordinovali. Prokázali samostatnost při práci s informacemi, a to jak s mapami, tak atlasy a encyklopediemi.

Didaktická technika v hodinách nebyla užitá, i když v některých, hlavně opakovacích částech hodin, by byla přínosem pro motivaci žáků. Žáci se často aktivně podíleli na tvorbě zápisů. V závěru hodin se někdy nepodařilo shrnout učivo.

Ve sledovaném vyučování byla velmi příznivá atmosféra, kterou pedagogové navozovali svým přístupem a vstřícným profesionálním přístupem k žákům. Verbální i neverbální komunikace byla kvalitní, stejně i komunikace mezi nimi a žáky a mezi žáky navzájem. Komunikační dovedností žáků se rozvíjely zejména v hodinách, kde byla užitá práce ve skupinách.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině sledovaných předmětů jsou velmi dobré.

Vlastivěda, zeměpis, dějepis a občanská výchova

Na prvním stupni vyučují vlastivědu vždy třídní učitelky ve svých třídách, na druhém stupni je pro každý sledovaný předmět jeden vyučující. Zeměpisu i občanské výchově se věnují plně kvalifikované vyučující. Hodiny dlouhodobě nepřítomné učitelky občanské výchovy suplovala převážně učitelka rodinné výchovy. Dějepis vyučuje učitel zatím bez kvalifikace. Studuje při zaměstnání. Vliv absence pedagogické kvalifikovanosti se projevil v menší přiměřenosti metodické přípravy dějepisných hodin, vyučující však svým zápallem a odbornou erudiicí dokázal žáky zaujmout.

Žáci byli zpravidla na začátku hodin informováni o cíli, případně plánu hodiny. V průběhu výuky motivačně působila jak činnost sama, tak občasné výzvy a hodnocení vyučujících. Nejefektivnější byla skupinová výuka s možností sdílení poznatků a dále samostatná práce podle počítačového programu. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení nebylo součástí sledovaných hodin. V žakovských knížkách měli žáci dostatek známek, většinou ve vyvážené skladbě za hodnocení ústního i písemného zkoušení, tvorbu referátů a aktualit i za aktivitu v hodinách.

Plánování výuky vycházelo z používaných učebnic a témata byla většinou doplněna podle vzdělávacího programu o další zdroje informací (PC programy, literatura, aktuální denní tisk a články v odborném časopisu). Časové rozvržení učiva bylo vždy dodrženo. Bezprostřední příprava jednotlivých vyučovacích hodin zahrnovala jak použití učebnic, vhodných pomůcek, map, obrazového materiálu, tak přípravu psaných kartiček, textů pro promítání a dalších názornin. Plánovitě se zapojovaly poznatky obecného i regionálního charakteru získané před delším časem ve škole v přírodě.

Na prvním stupni při pojmotvorném procesu ve vlastivědě byly vhodně vytvářeny předpoklady pro výuku přírodovědných a společenských předmětů ve vyšších ročnících. Žáci byli ve všech předmětech vedeni ke kultivovanému, věcně správnému vyjadřování, k orientaci v textu. Na druhém stupni vedly používané metody převážně k osvojení faktografie, zafixování poznatků do předložených naukových schémat. Diskuse nebo problémové chápání tématu byly spíše okrajové.

Dodržování psychohygienických zásad při hodinách odpovídalo míře pedagogických zkušeností vyučujících. Ve většině výuky byly hodiny členěny s ohledem na aktuální stav pozornosti ve třídě. Vyučující přiměřeně tolerovali dysfunkční projevy při zápisech do školních sešitů. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah, pravidla komunikace byla zřetelná a akceptovaná. K materiální podpoře výuky využívali vyučující vlastní i školní pomůcky, v zeměpise didaktickou techniku a počítačové vybavení.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině sledovaných předmětů jsou velmi dobré.

Rodinná výchova, praktické činnosti a tělesná výchova (na 2. stupni)

Určujícími faktory kvality výuky je mimo odborné znalosti a schopnosti volit vhodné vyučovací metody a formy i zájem pedagogů o vyučovaný předmět. Výběr pedagogů je vhodný. Kromě základní tělesné výchovy poskytuje škola žákům 2. stupně možnost účasti v kroužcích se sportovní náplní (softball a sportovní aktivity).

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám, výuka jednotlivých celků je přehledně plánována v osobních časově-tematických plánech. Z plánů i ze sledovaných hodin rodinné výchovy je zřejmé integrované pojetí předmětu s hlavním zaměřením na rodinu a zdraví. Učivo předmětu praktické činnosti v celku pěstitelství a učivo tělesné výchovy je plánováno v návaznosti na roční období tak, aby učitelé mohli výuku soustředit do vnitřních prostor, na zahradu, na hřiště. Návaznost výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky spolu s prohlubováním předchozích znalostí a dovedností i příprava vyučujících na výuku je promyšlená. Učitelé tělesné výchovy se zajímají o žáky se zdravotními problémy, aby jim individuálně mohli přizpůsobit výuku.

Struktura sledovaných hodin všech tří předmětů odpovídala výukovým cílům.

V tělesné výchově byly vydávány pokyny vždy jasné, ukázky cviků bezchybně předvedené pedagogy nebo žáky. Jednotlivé činnosti byly často střídány, ale zároveň měli žáci dostatek prostoru pro jejich nácvik. Učitelé brali ohled na potřeby dětí se zdravotním omezením. Ne vždy reagovala vyučující na aktuální stav žáků přizpůsobením cíle hodiny této situaci (3 cvičící a 11 necvičících). Každá hodina tělesné výchovy byla zahájena rozcvičením. Při tvorbě dovedností byly střídány činnosti, žáci byli průběžně hodnoceni, opravováni a povzbuzováni. V závěru hodin byla jejich činnost pedagogy zhodnocena. K méně zdatným žákům přistupovali učitelé velmi taktně a nenásilně je povzbuzovali tak, že snaha o co nejlepší výkon byla u všech zřejmá. Fyzické zatížení žáků uspokojilo potřebu spontánního pohybu. V průběhu všech vyučovacích jednotek bylo zřetelné, že mezi žáky a pedagogy platí oboustranně dohodnutá pravidla. Na hrách a činnostech bylo zřejmé jejich časté zařazování do hodin. Celková snaha preferování kvalitní tělesné výchovy je odměněna častým umístováním žáků školy na předních místech v různých sportovních soutěžích.

Vyučování rodinné výchovy realizovala vyučující formou diskuse s využitím psychologických dotazníků a žáky připravených referátů. Cílem bylo, aby žáci dovedli získané poznatky a zkušenosti účelně uplatnit v osobním životě. Tyto formy práce podporovaly aktivitu a tvořivé myšlení žáků. Ve většině hodin převažovala práce žáků, učitelka jejich práci dobře organizovala. Při závěrech ale nekorigovala zjištění jednotlivých žáků, která, vzhledem k jejich malé životní zkušenosti, nebyla u všech žáků správná. V různých ročnících probíhaly hodiny s velmi podobným cílem i užitými metodami. Žáci zcela otevřeně vyjadřovali své názory.

Předmět praktické činnosti je vyučován ve skupinách s přiměřeným počtem žáků. Výuka všech sledovaných tematických celků byla zajištěna dostačujícím množstvím vhodných pomůcek a jejich užívání probíhalo při zachování bezpečnostních pravidel. Významným pozitivem byla různorodost témat, metod i forem práce sledované výuky. V hodinách probíhala řízená frontální práce při rozšiřování vědomostí a tvorbě dovedností pěstování pokojových rostlin, individuální i skupinová práce při aranžování stolu a tvorbě dovedností šití, frontálně řízený nácvik dovednosti přípravy technického náčrtu a výkresu. Negativem další dobře připravené hodiny byla výuka tématu, které není v osnovách předmětu. Ve všech sledovaných hodinách panovala tvořivá atmosféra, vyučující dobře žáky motivovali správným vysvětlením i výběrem zajímavých činností. Během nácviku dovedností učitelé žáky průběžně hodnotili. Do závěrečného hodnocení byla zahrnuta i snaha žáků.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky i vzájemná komunikace žáků v pracovních skupinách byla velmi dobrá. Zařazované aktivity dávaly žákům dostatek příležitosti ke vzájemným

dialogům. Neverbální komunikace učitelů byla kvalitní. U všech žáků byl patrný pozitivní vztah k výuce. Úroveň jejich dovedností byla velmi dobrá.

Atmosféra byla tvůrčí, žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace. Kooperace mezi žáky vytvářela prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů jsou velmi dobré.

Hudební výchova ve 3. - 6. ročníku

Personální zajištění výuky je velmi dobré. Všechny tři učitelky mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro 1. stupeň (jedna vyučuje i v 6. ročníku). Jejich příprava na jednotlivé hodiny byla promyšlená, stanovené výukové cíle byly přiměřené aktuálnímu stavu jednotlivých tříd. Dlouhodobé plánování formou tematických plánů je funkční. Dílčí nedostatky jsou v zápisech předmětu hudební výchova v třídních knihách 7. -9. ročníku, kdy probíraná látka není zapisována konkrétně (např. *Zpěv*). Není tím jednoznačné, zda je probíráno učivo, které mají žáci umět.

Prvotní motivace spočívala obvykle v seznámení s průběhem a cílem hodiny. Časté využívání znalostí žáků, jejich dovedností a zkušeností vedlo ke snaze o co nejlepší společnou hudební činnost. Motivace byla umocněna výjimečně empatickým přístupem učitelky k mladším dětem, které měly následně zjevnou radost ze společného „muzicírování“. V části výuky byly vhodně zařazeny mezipředmětové souvislosti (např. výtvarné umění). Všechny vyučující vytvářely vhodný prostor pro sdělení názorů a pro sebereflexi, žáky často povzbuzovaly a za jednotlivé výkony, až na výjimku, přiměřeně chválily. Rezervy byly ve vzájemném hodnocení žáků.

Frontální výuka s častou zpětnou vazbou se někdy střídala s činnostmi žáků ve dvojicích a s jejich individuálními hudebními, rytmickými a pohybovými projevy. Nechybělo procvičování znalostí hudební nauky. Efektivní bylo např. modelování různých taktů, dětmi zadávané melodické i rytmické hádanky nebo diskuse o jejich povinnostech v porovnání s textem nově probírané lidové písně. Před vlastním zpěvem žáků byla zařazována vhodná hlasová, případně i dechová cvičení. Zpěv žáků byl většinou doprovázen hrou vyučující na pianino či kytaru a celkově odpovídal jejich individuálním a věkovým zvláštnostem. Mladší žáci k němu přistupovali často s přirozenou spontánností, starší zpívali kultivovaně a se správnou dynamikou. V jedné z hodin zapojila učitelka do doprovodů také žáky, ti ale melodii reprodukovali s dílčími chybami, které nebyly opravovány a žáci tak melodii správně nezachytili. Pozitivem bylo užívání nástrojů orffovského instrumentáře, i když v jednom případě poněkud stereotypně. Ojedinele bylo vyučování zpestřeno poslechovou ukázkou.

Pravidla komunikace byla zřetelná, ve vyučování panovalo příznivé klima. Žáci byli vhodným způsobem často povzbuzováni, vzájemná tolerance se odrážela v evidentně kladném vztahu většiny k vyučovanému předmětu.

Žáci používali mimo učebnic, sešitů a zpěvníků *Já, písnička* nástroje orffovského instrumentáře. Z dalších pomůcek kabinetní sbírky to byl hlavně obrazový materiál.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání zjišťuje škola pravidelnou kontrolou klasifikace na pedagogických radách, zadáváním písemných porovnávacích prověrek v jazykových předmětech, sleduje účast a výsledky obvodních a dalších olympiád, vědomostních, uměleckých a sportovních soutěží. V matematice jsou zadávány čtyři čtvrtletní kontrolní práce, na začátku školního roku byly zadány ředitelem školy písemné práce, jejichž výsledek ale neprokázal zvládnutí učiva tohoto předmětu. Rozborem závažných nedostatků se zabývala předmětová komise. K další evaluaci

slouží srovnávací testy *Klokan*. Výroční zpráva hodnotí kladně úspěšnost projektů *Sokrates* a *Comenius*, pozitivní byla také značná účast na zeměpisné soutěži *Eurorebus*.

Analýza a závěry stanovené vedením školy jsou rovněž prezentovány na pedagogických radách a v týdenních plánech ve sborovně školy. Podkladem je rovněž hospitační činnost.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy je velmi dobré.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je v provozu od 6:30 do začátku vyučování a po jeho skončení do 17:00. Nebyly zjištěny výrazné námitky proti rozsahu provozu ze strany rodičů nebo zřizovatele, jen ojediněle se objevil požadavek na jeho prodloužení. Družina má tři oddělení pro žáky 1. – 5. ročníku. Platby za družinu vybírá zřizovatel školy, kroužky organizované školou jsou pro žáky školní družiny neplacené, hradí je pouze rodiče dětí, které do družiny nechodí. Činnosti školní družiny se mohou zúčastňovat i děti, které nejsou přihlášeny k pravidelné docházce. Povinná dokumentace je řádně, přehledně vedena a pravdivě vypovídá o organizaci a náplni družiny. Vnitřní řád však není zpracován v souladu s příslušným metodickým pokynem MŠMT a vytváří jen částečný rámec pro provoz (chybí zejména rozpracování pravidel pro předávání dětí). Pitný režim je zajištěn pouze částečně (vlastní zdroje dětí, nápojový automat).

Družina plní především své sociální poslání. Její výchovný program poněkud omezuje zájmová činnost, při níž se družina stává spíše dispečinkem kroužků. Vychovatelky se snaží navazovat na vzdělávací program školy a zaměřují se při tom na rekreační a odpočinkové činnosti, doplněné přípravou na vyučování. Skladba činností je poměrně vyvážená, zahrnuje turistické a sportovní aktivity, rukodělné a výtvarné práce i činnosti hudebně pohybové. Slabší zastoupení mají přírodovědné a literárně dramatické aktivity a také dopravní výchova. V plánech práce i v praxi odpočinkové a rekreační činnosti často splývají a nedají se vždy přesně rozlišit, ale podíl řízených a spontánních činností je rovnoměrný a umožňuje dětem soustředěnou práci i vybití energie.

Při sledování provozu družiny se děti zpočátku věnovaly počítačovým hrám. Tato atrakce však neměla žádný výchovný potenciál, vychovatelky ji zatím spíše z bezradnosti trpí a hledají formu, jak počítače smysluplně využít. Záhy také tuto činnost ukončily a nabídly dětem sérii drobných soutěživých her a rukodělných činností. Režimové momenty při tom zvládaly s přehledem a ukázalo se, že jejich klidné jednání a přátelský vztah k dětem jsou podloženy neformální autoritou. Následovala vycházka, hry s míčem a po návratu do školy spontánní hra dětí a didaktické hry jako příprava na vyučování.

Vychovatelky měly o dětech přehled, sledovaly je a dbaly na jejich bezpečnost. Vedly děti ke správnému stolování a k upevňování návyků osobní hygieny. V družině panovalo přátelské, příjemné ovzduší, děti se zde zjevně cítily dobře. Také dotázaní rodiče hodnotili práci družiny velmi pozitivně a oceňovali zvláště obětavou práci vychovatelek. Relativně kritičtěji se vyjadřovali pouze k materiálnímu vybavení.

Činnost školní družiny je velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Koncepcí mateřské školy je především výchova ke zdravému životnímu stylu. Stanovené úkoly jsou částečně vybrány z kurikula mateřských škol podporujících zdraví. Do tohoto projektu se však dosud kolektiv MŠ nezapojil. Kromě tohoto zaměření se chce škola věnovat estetické oblasti, protidrogové výchově a dalším současným trendům předškolní výchovy. Vyšší počet stanovených cílů omezuje možnosti koncentrace na konkrétní potřebné kroky. Kromě plánu školy zpracovala zástupkyně na základě poznatků ze studia pracovní verzi Školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Stanoví deset hlavních témat, která jsou použita v třídních programech pro další rozpracování do podtémat a týdenních plánů, s určením specifických cílů. Obsah třídních programů reflektuje současné požadavky předškolního vzdělávání. Povinná dokumentace školy je vedena na předepsaných nosičích, v plném rozsahu. Dílčí nedostatky byly se zástupkyní prodiskutovány a odstraněny.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Ve sledovaných spontánních činnostech bylo pro děti připraveno podnětné prostředí s dostatečným množstvím volně přístupných hraček a prostorem k pohybu. Také příznivá atmosféra napomáhala rozvoji komunikativnosti a důvěry dětí k učitelkám. Motivace nabídkou hraček se zkušeným učitelkám většinou zpočátku dařila, nedokázaly však děti přes malé počty dostatečně aktivizovat k činnosti. Schopnosti učitelek rozvíjet tvořivě hru, podněcovat fantazii dětí nebo se do hry začlenit v roli partnera nedosahovaly vždy potřebné úrovně. V některých případech byly spontánní činnosti zaměňovány za řízené, což odporuje potřebě psychohygieny předškolního věku a žádoucí rovnováze spontánních a řízených činností v průběhu dne. Pozitivem byla snaha učitelek propojit činnosti s plánovanými náměty a uplatňovat metody prožitkového učení.

V řízených činnostech se projevila vazba na nový způsob plánování, který využívá integrovaných celků. Zvláště u nejstarších dětí se učitelce dařilo vést je ke schopnosti seberealizace a k aktivnímu a emočnímu zapojení do činností. Kladem bylo také využití metody experimentu, kdy dítě samo získává pokusem a manipulací vlastní zkušenost. Pohybové dovednosti dětí při ranním cvičení odpovídaly jejich věkovým možnostem a promyšleně navazovaly na námětovou propojenost, uplatňovanou podle plánu v průběhu celého dne. Efektivita cvičení však byla spíše nižší. U některých učitelek se ještě projevuje tendence k vyšší míře organizovanosti, což narušuje přirozený spád činností. Výtvarné práce děti zaujaly a zadaný úkol byly děti schopny splnit. Rezervy jsou v nedostatečné diferenciaci nároků na děti, ať už věkové či vývojové.

Sebeobslužné návyky mají dobrou úroveň, při přípravě stolování se však děti zapojují svou účastí jen v některých třídách. Komunikační schopnosti dětí se projevily jejich spontaneitou a otevřeností při hrách, záměrné rozvíjení řečového projevu bylo zaznamenáno jen u předškolních dětí. V ostatních věkových skupinách nebyly rozvíjející otázky voleny promyšleně. Pozitivem je logopedická péče, kterou škola pravidelně zajišťuje prostřednictvím klinického logopeda z foniatrického stacionáře. Hodnocení učitelky směřují k celé třídě a oceňováním snahy děti pozitivně motivují. Adresné hodnocení pokroku jednotlivců se projevilo ve třídě nejstarších dětí. K sebehodnocení dosud děti nebyly vedeny.

Mateřská škola poskytuje dětem formou zájmových aktivit výuku flétny, angličtiny, plavání a hudebně-pohybový kroužek. Zařazení některých těchto činností vedených cizími lektory v dopoledních hodinách narušuje vlastní program mateřské školy.

Ve výchovně-vzdělávací práci mateřské školy převažují pozitivní nad drobnými nedostatky.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Výchovně-vzdělávací činnost školy i jejich součástí se jimi řídí. Uváděné kapacity nejsou překročeny.

Souběžně s komplexní inspekci byla realizována tematická inspekce *Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR*. Zjištění z této inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve *Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003*.

Výchovné poradenství

Výchovným poradenstvím byla pověřena učitelka, která absolvovala řadu specializačních kurzů a vzdělávacích akcí k související problematice. Eviduje žáky se zvláštními vzdělávacími potřebami a jejich dokumentaci předává třídním učitelům. Individuální vzdělávací programy škola těmto žákům nezpracovává a péče o ně plně závisí na přístupu jednotlivých učitelů, což má v praxi nejčastěji podobu pouze různé míry tolerance při hodnocení. Výchovná poradkyně kromě toho pomáhá žákům při jejich profesní orientaci a výběru středních škol (nástěnky, zkoušky nanečisto, dotazníkové šetření apod.) a podílí se rovněž na řešení výchovných problémů (výchovné komise). Spolupracuje s učitelkou pověřenou prevencí sociálně patologických jevů. Škola je v kontaktu s místně příslušnými sociálními partnery, využívá i ucelené programy externích subjektů. Výchovné poradenství je jako celek založeno na důvěře v osobní pedagogickou zkušenost, což však zároveň přináší rutinu a částečnou rezignaci na kvalitu. Ta se projevuje jak v detailech, tak především v tom, že není vytvořen funkční, moderní systém péče o žáky s poruchami učení.

Mimoškolní činnost

Mimoškolní činnost vychází z ročního plánu. Některé akce se uskutečňují opakovaně, další jsou reakcí na aktuální nabídky. Žáci mají možnost navštěvovat z nepovinných předmětů konverzaci z anglického jazyka, chemická praktika a pohybové hry. Další možnosti poskytují kroužky informatiky, keramiky, výtvarná dílna, softball a sportovní aktivity. Školní knihovna pravidelně půjčuje žákům knihy. V klubu mladého diváka se žáci druhého stupně účastní divadelních představení. V odpoledních hodinách probíhá příprava na sportovní soutěže. Řada obvodních sportovních soutěží se koná v prostorách školy. V programu *GLOBE* probíhají měření meteorologických údajů i o prázdninách a v sobotu a neděli. K nepravidelným akcím patří např. různé výstavy a vystoupení žáků, sběr starého papíru za účelem nákupu krmiva pro psy, apod. Žáci se účastní vědomostních soutěží vyhlašovaných MŠMT, ze sportovních soutěží to je obvodní soutěž *Poprask* a soutěže v cyklistice, softbalu, atletice, vybíjené a stolním tenisu. Velký počet žáků (160) se zapojil do dopravní soutěže a do umělecké soutěže *Výlet do fantazie*. Vzhledem k počtu žáků je nabídka mimoškolních aktivit velmi bohatá. V rámci inspekce byly posouzeny výsledky činnosti dvou výtvarných kroužků. Obě skupiny žáků pracovaly kombinovanými technikami, jedna skupina originálně a působivě ztvárnila zadané téma.

Dotazník pro rodiče

Na dotazník pro rodiče a žáky ZŠ *Jaké to je být žákem této školy?* odpovědělo 63 % respondentů z obou tříd osmého ročníku. V převládající většině ukazatelů převažovalo výrazně pozitivní hodnocení práce školy. Její vzdělávací program splňoval nebo téměř splňoval očekávání 75 % rodičů, kteří odpověděli na dotazník. Značně spokojeni byli rodiče s informovaností ze strany školy (100 %). Výrazně negativně hodnotili rodiče pouze čistotu a vybavenost školních toalet, kdy 75 % vyjádřilo nespokojenost nebo spíše nespokojenost. Body dotazníku, obsahující dotazy na vztahy učitelů k žákům a naopak, ukázaly na dobrou vzdělávací i výchovnou práci školy. Kladně byl hodnocen rodiči i přístup školy k řešení případů šikany. Poznatky rodičů byly ve shodě se zjištěními školní inspekce. Menší spokojenost rodičů byla s nabídkou mimoškolní zájmové činnosti. V porovnání s jinými pražskými školami školní inspekce považuje současnou nabídku za poměrně bohatou a pestrou.

Dotazníky pro rodiče žáků MŠ odevzdalo 90 % respondentů ze čtyř tříd mateřské školy. Výrazně kladně hodnotí rodiče vstřícnost a profesionální přístup učitelek k dětem a možnost zájmových kroužků. Naopak kriticky se velká část rodičů vyjadřuje k vybavení a zařízení školní zahrady. Malé procento rodičů požaduje zvýšit úroveň informovanosti a navrhuje zrušit odpolední spánek předškolních dětí. Technický stav budovy je předmětem kritiky tří rodičů.

Hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Vedení školy se zabývá problematikou sociálně patologických jevů, byla ustanovena metodička prevence těchto jevů. Ze zjištění pomocí dotazníku zadaného v 8. ročníku vyplývá, že žáci mají důvěru k vyučujícím i ke škole, cítí se v prostředí spolužáků dobře a jsou orientovaní v otázkách sledované problematiky. Péče o problematiku sociálně patologických jevů je delegována prostřednictvím zástupkyně na výchovnou poradkyni a na metodičku prevence. Ve funkčním materiálu *Strategie školy v oblasti prevence šikanování a agresivity* je implicitně obsažený preventivní program celého spektra sociálně patologických jevů. Tento dokument slouží pedagogům v práci třídního učitele a vedení z něho vychází při celkovém plánování a kontrole. Pořádají se preventivní a tématické plánované akce za spolupráce dalších institucí.

Dotazníkové šetření úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“

V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu *Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách*, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnil se jí učitel fyziky a žáci jedné vybrané třídy.

Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitel, který se dobrovolně zapojil do výzkumu, mohl odeslat záznamový list přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina v úplném znění s účinností od 1. července 2001 ze dne 23. května 2001.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 11 381/2002-21 ze dne 15. února 2002.
3. Zahajovací výkazy Škol (MŠMT) o mateřské škole V1 - 01, o základní škole V3-01 podle stavu ke dni 30. září 2002, V17-01 o společném stravování dětí a mládeže podle stavu k 15. říjnu 2002 v základní a mateřské škole.
4. Potvrzení ředitele školy ve funkci vydané Školským úřadem Praha 8 dne 31. května 1999, č.j. 1567/99.
5. Výroční zpráva školy a výroční zpráva o hospodaření za sledované období za školní rok 2001/2002
6. Vnitřní řád školy z 1. 9. 2002
7. Organizační řád školy
8. Plán činnosti na školní rok 2002/03
9. Povinnosti pedagogických pracovníků
10. Klasifikační řád školy
11. Rozvrhy hodin
12. Třídní knihy (aktuální a loňské)
13. Třídní výkazy a katalogové listy (aktuální)
14. Povinná dokumentace školní družiny
15. Zápisy z jednání pedagogických rad
16. Zápisy z jednání předmětových komisí a metodických sdružení
17. Podkladová inspekční dokumentace
18. Vybrané žákovské knížky a sešity
19. Dokumentace komisionálních zkoušek ve školním roce 2001/02
20. Evidenční listy dětí, docházky, přehledy výchovné práce pro školní rok 2002/03 v MŠ
21. Roční plán MŠ, Školní vzdělávací program MŠ, Třídní programy MŠ pro školní rok 2002/03
22. Rozhodnutí o odkladech školní docházky, zápisy z pedagogických porad MŠ, hospitační záznamy MŠ
23. Provozní řád MŠ, vnitřní řád MŠ, kritéria hodnocení zaměstnanců MŠ
24. Kniha úrazů
25. Ekologický plán ZŠ Dolákova
26. Inspekční zprávy z r. 1998 a 1999, signatura ka6cr101 a na6cs102

ZÁVĚR

Personální skladba zaměstnanců školy je stabilizovaná. Věkové složení vyučujících je příznivé, ve sboru jsou na 2. stupni školy zastoupeni též muži. Dílčí neúplná kvalifikovanost nemá významný negativní vliv na celkovou kvalitu výuky. Vedení zná klady i rezervy sboru a při sestavování úvazků a stanovování povinností vychází z této reality. Mezi výrazné klady patří zaujatost ekologickou profilací školy, zvláště u vyučujících přírodovědných předmětů, zájem o studium a inovaci u učitelek mateřské školy. Naopak rezerva je v rutinních přístupech ve výuce nejnižších tříd. Metodické orgány školy plní v souhrnu svou funkci pouze částečně.

Soustředěním na vybudování materiálně-technického zázemí se podařilo vedení školy vytvořit velmi dobré předpoklady pro realizaci zvoleného programu, zvláště v tělesné výchově a sportovních aktivitách, v ekologii a souvisejících předmětech. Pozitivem je i vybudování multimediální a počítačové pracovny se softwarovým vybavením pro značnou část výuky.

Inovativní metody zaměřené na rozvoj osobnosti dítěte jsou uplatňovány v MŠ ve třídě předškolních dětí. Spontánním činností nebyla věnována dostatečná pozornost, i když učitelky zohledňují znalost a individuální potřeby jednotlivých dětí.

V ZŠ jsou převažující pozitivní hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy nejzřetelněji patrná ve výuce druhého stupně, kde je pojetí pedagogické práce zaměřeno v souladu s koncepcí a zaměřením školy na ekologii a také na aktivity překračující rámec povinné výuky. Modernost výuky se zde opírá o aktualizaci poznatků a využití materiálně-technického zázemí předmětů, i když vlastní metody a formy výuky jsou spíše tradiční.

Škola realizovala doporučení inspekce z roku 1998 a následné inspekce roku 1999: nyní je vzhledem k velikosti školy a počtu žáků nabídka nepovinných předmětů a mimoškolních pravidelných aktivit bohatá a mnohostranně zaměřená. Je doplňována dalšími jednorázovými akcemi. Hospitační systém vedení školy a způsob kontroly výchovně-vzdělávací práce je vyhovující.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	Mgr. Josef Černý	Josef Černý v. r.
Členové týmu	Jindřiška Černá	Jindřiška Černá v. r.
	Mgr. Zdeněk Bělecký	Zdeněk Běžecký v. r.
	RNDr. Jitka Loubová	Jitka Loubová v. r.
	Mgr. Věra Vítová	Věra Vítová v. r.

V Praze dne 28. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. dubna 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu Podpis

Mgr. Miroslav Koranda Miroslav Koranda v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP - odbor školství, Novodvorská 1010, Praha 4	1266/03-5106	6. 5. 2003
MČ Praha 8, Zenklova 1/35, 180 48 Praha 8 - Libeň	1267/03-5106	6. 5. 2003

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány